

Lapset istuutuivat paikoilleen, opettaja tuli huoneeseen ja alkoi kysellä: paljonko on kahdeksan kertaa kahdeksan?

Se oli vielä vaikeampaa kuin kaksi kertaa kaksi! miettivät Pupu ja Kurre höristäen korviaan. Mutta juuri kyselyn alkaessa luikahti lukkarin Priska koulu-saliin. Sen näki heti, että se oli tottunut saamaan kyytiä, sillä se luimisti häntäänsä ja alkoi puikahtaa penkin alle. Se alkoi aivastella ja nuuskia...murr...purr...alkoi se murista.

- Huuti, Priska! Huusi opettaja, osaatko ulos!

Mutta Priska oli jo penkin luona, josta se löysi jotakin hyvin epäilyttävää, ja alkoi haukkua. Onneksi oli yksi ikkuna auki.

Huiskis, yli pöytien ja penkkien siinä hypättiin. Hämmästyneet lapset näkivät Pupun ja Kurren kiitävän ulos ikkunasta ja Priskan niiden jäljestä. Kaikki huusivat, nauroivat ja riensivät ikkunaan. Sillä kertaa ei kukaan tiennyt, paljonko kahdeksan kertaa kahdeksan on tässä kiperässä maailmassa.

Pupu ja Kurre juoksivat minkä kypälästä kerkisivät metsää kohti, kiltti Priska kintereillä. Mutta Priska oli nyt kaikkea muuta kuin kiltti; häntä oli pystyssä, kieli lerpallaan, sillä ei ollut edes aikaa haukkua, se vain vikisi hienolla, inisevällä äänellä, kuten koirien on tapana, kun ovat löytäneet jänön jäljet. Niin jatkettiin ajoa aina metsän reunaan asti. Siellä tiesi Kurre keinon: se ponnahti korkeaan mäntyyn ja katosi sen tuuheiden oksien suojaan. Priska seisahtui pettyneenä männyn juurelle ja haukkui vimmatusti. Mutta mitä se auttoi? Kurre ei ollut niin tuhma, että olisi tullut esiin piilostansa, ja haukuttuaan itsensä väsyksiin hiipi Priska nolona takaisin kouluun.

Pupun oli ollut hyvä sillä aikaa pelastautua metsään. Kun kaikki oli rauhallista eikä vihollista näkynyt, yhtyivät ystävykset taas karhunsammalikossa erään katajapensaan juurella. Jos he olisivat osanneet nauraa, olisi varmaan koko metsä kaikunut heidän ilostansa. Mutta vaikk'eivät he osanneet ihmisten taitoa, saattoivat he kuitenkin iloita omalla tavallaan ja laskea leikkiä retkestänsä niinkuin jänikset ja oravat tavallisesti tekevät vihreissä metsissä.

- Ei täällä ketään pelätä, sanoi Kurre ja matki Pupun pitkää harppausta.
- Niin, mutta kuulitko Priskan vikisevän? kysyi jänö, entisestä pöyhkeilystään hiukan hämillään. En ole koskaan uskonut, Priskan voivan laulaa niin hienosti.
- Priska on niin kiltti. Priska vain nauraa, kun sitä vetää hännästä, jäljitteli Kurre.
- Ja me kun luulimme Kallen tietävän kaikki!
- Niin kyllähän koulussa voi paljon oppia, vaikkei silti kaikkea tiedä, joskin kaksi kertaa kaksi on neljä.

Kaksi kertaa kaksi on neljä

Ensimmäisen kerran julkaistu v. 1888

Kuv. Ace Andersson

Zacharias Topeliuksen satu
Uudenkaarlepyyn viikko 2015

Kaksi kertaa kaksi on neljä

Zacharias Topelius

Jänis ja orava olivat niin hyviä ystäviä, että sanoivat toisiaan Pupuksi ja Kurreksi.

- Hyvää päivää, Pupu, sanoi orava kohdatessaan jänön.
 - Hyvää päivää, Kurre, sanoi jänis. Oletko kuullut koiran haukuntaa tänään?
 - En muuta kuin lukkarin Priskan. Ja siitä minä en ollenkaan välitä.
 - Kuka nyt pelkäisikään lukkarin Priskaa? arveli Pupu pöyhkeästi. Vaikka vielä olisi hevosen kokoinen.
 - Lähtekäämme nyt etsimään ruokaa, sanoi Kurre. Ja jakakaamme kaikki saaliimme. Minun tulee saada yhtä paljon kuin sinun, ja sinun tulee saada yhtä paljon kuin minun.
 - Suostun siihen, vastasi Pupu.
- Tuumasta toimeen. He lähtivät etsimään ruokaa ja jakoivat kaikki veljellisesti. Kun he tulivat pihlajan luo, kiipesi Kurre puuhun ja heitteli alas punaisia marjoja Pupulle. Kun he tulivat kaalimaahan, puri Pupu pulleita kaalinpäitä ja kuljetti ne Kurrelle.

Eräänä päivänä he löysivät maantieltä neljä omenaa. Uudenpihan Kalle oli mennyt aikaisin aamulla kouluun laukku selässä. Laukussa hänellä oli leivän puolikas, palanen juustoa, pieni maitopullo ja neljä omenaa, jotka äiti oli antanut hänelle palkkioksi hyvästä todistuksesta. Laukussa sattui olemaan reikä, ja siitpä olivat omenat tipahtaneet ulos.

Nytpä Pupu ja Kurre tahtoivat jakaa omenat. Kurre koetti laskutaitoansa ja jakoi siten, että Pupu sai yhden ja hän kolme omenaa.

- Ei, odotahan vähän, sanoi Pupu, lieneekö se aivan oikein? Nyt koetti Pupu jakaa omalla tavallansa, antoi yhden omenan Kurrelle ja piti itse kolme omenaa.
- Ei, mutta kuulehan, sanoi Kurre, minä luulen, että tämä on yhtä hullusti. Ja he miettivät, miten ihmeellä voisivat jakaa niin, ettei toinen saisi enempää kuin toinenkaan.

Uudenpihan Kalle oli saanut tiellä halun maistaa omenia ja etsinyt laukustansa, mutta turhaan. Ne ovat varmaan pudonneet, ajatteli hän itseksensä ja kääntyi takaisin etsimään kadonnutta aarrettaan. Silloin hän näki Pupun ja Kurren istuvan tiepuolessa, mutta omenat olivat vierineet ojaan.

- Ei, mutta katsos, Pupu ja Kurre! huudahti Kalle. Oletteko nähneet omeniani?
- Me tahdoimme juuri jakaa neljä omenaa, vastasi Kurre, mutta emme voineet millään tavoin ymmärtää, kuinka saisimme neljä omenaa jaetuksi keskenämme

niin, että kummallekin tulisi yhtä monta.

- Eihän se mikään vaikea tempu ole, arveli Kalle. Kumpikin teistä saa kaksi omenaa.
- Oih! huudahtivat Kurre ja Pupu ihmeissään. Kuinka sinä sen tiedät?
- Miksi en tietäisi, että kaksi kertaa kaksi on neljä? Minähän käyn koulua.
- Sepä kummallista. Oppiiko koulussa, että kaksi kertaa kaksi on neljä?
- Koulussa saa oppia kaikkea, vastasi Kalle ylpeästi.
- Sepä jotakin! Tiedätkö sinä sitten kaikki?
- No, melkein kaikki. Minä voin laskea aina seitsemän kertaa seitsemään asti, mutta muita numeroita en oikein muista.

Pupu ja Kurre eivät voineet kyllin ihmetellä niin hämmästyttävää oppia. Kuitenkin he tahtoivat seurata hyvää neuvoa, ottivat omenat ojasta ja alkoivat jakaa niitä neuvon mukaan: kaksi kertaa kaksi on neljä.

- Mutta nehän ovat minun omeniani! huusi Kalle.
 - Kas, senkin hän tiesi! huudahtivat Pupu och Kurre. Se poika se tietää kaiken. Olisi hauskaa päästä kouluun ja tulla niin oppineeksi.
 - Tulkaa mukaan! sanoi Kalle. Seuratkaa minua, minä menen juuri sinne. Te voitte hiipiä penkin alle ja pysyä siellä hiiskumatta, sillä koulussa ei kukaan saa meluta.
 - Ei suinkaan siellä liene yhtään koiraa? kysyi Pupu.
 - Koiraa? Kuinkas koulussa olisi koiria! Joskus tulee Priska lukkarin Villen mukana salaa sisään, mutta se ajetaan ulos.
 - Mutta jos se puree meitä?
 - Priskako purisi! Se on niin kiltti, että kun minä vedän sitä hännästä, niin se vain nauraa.
 - Nauraako se? Pupu ja Kurre katsoivat toisiinsa. Eivät he olleet koskaan kuulleet koiran nauravan, mutta mitäpä ei koulussa oppisi. Kenties hekin oppisivat nauramaan. Ja niin päättivät ystävykset seurata Kallea kouluun.
 - Ei tässä pelkureita olla, sanoi Pupu.
- Tie ei tuntunut pitkältä kahdesta sellaisesta kulkijasta. Kohta olivat Pupu ja Kurre koulussa ja hiipivät hiljaa, kenenkään huomaamatta, penkin alle.

